

(Πράξεις εγκριθείσες δυνάμει του τίτλου V της συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση)

## ΚΟΙΝΗ ΔΡΑΣΗ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

της 12ης Ιουλίου 2002

για τη συμβολή της Ευρωπαϊκής Ένωσης στην καταπολέμηση της αποσταθεροποιητικής συσσώρευσης και διάδοσης φορητών όπλων και ελαφρού οπλισμού και για την κατάργηση της κοινής δράσης 1999/34/ΚΕΠΠΑ

(2002/589/ΚΕΠΠΑ)

ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ,

Έχοντας υπόψη:

τη συνθήκη για την Ευρωπαϊκή Ένωση, και ιδίως το άρθρο 14,

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

- (1) Στις 17 Δεκεμβρίου 1998, το Συμβούλιο υιοθέτησε την κοινή δράση 1999/34/ΚΕΠΠΑ σχετικά με τη συμβολή της Ευρωπαϊκής Ένωσης στην καταπολέμηση της αποσταθεροποιητικής συσσώρευσης και διάδοσης φορητών όπλων και ελαφρού οπλισμού<sup>(1)</sup>.
- (2) Η έκθεση της ομάδας κυβερνητικών εμπειρογνομώνων για τα φορητά όπλα αναγνωρίζει ότι τα πυρομαχικά αποτελούν αιτία ανησυχίας σε συγκρούσεις όπου χρησιμοποιούνται φορητά όπλα και ελαφρός οπλισμός.
- (3) Θα πρέπει να θεσπισθεί μια νέα κοινή δράση προκειμένου να συμπεριληφθούν, όπου ενδείκνυται, τα πυρομαχικά των φορητών όπλων και του ελαφρού οπλισμού και να καταργηθεί, κατά συνέπεια, η κοινή δράση 1999/34/ΚΕΠΠΑ,

ΥΙΟΘΕΤΕΙ ΤΗΝ ΠΑΡΟΥΣΑ ΚΟΙΝΗ ΔΡΑΣΗ:

### Άρθρο 1

1. Στόχοι της παρούσας κοινής δράσης είναι:
  - η καταπολέμηση και η συμβολή στον τερματισμό της αποσταθεροποιητικής συσσώρευσης και διάδοσης φορητών όπλων,
  - η συμβολή στη μείωση των υφιστάμενων συσσωρεύσεων των όπλων αυτών και των πυρομαχικών τους σε επίπεδα συμβιβαζόμενα προς τις θεμιτές ανάγκες ασφαλείας των χωρών, και
  - η βοήθεια στην επίλυση των προβλημάτων που προκαλούνται από τέτοιες συσσωρεύσεις.
2. Η παρούσα κοινή δράση προϋποθέτει τα ακόλουθα στοιχεία:
  - την επίτευξη συναίνεσης επί των αρχών και μέτρων που αναφέρονται στον τίτλο I,
  - την πραγματοποίηση πολύπλευρης συμβολής, όπως αναφέρεται στον τίτλο II.

3. Η παρούσα κοινή δράση εφαρμόζεται στα όπλα που απαριθμούνται στο παράρτημα.

ΤΙΤΛΟΣ I

### Αρχές όσον αφορά την πρόληψη και την αντιμετώπιση

#### Άρθρο 2

Η Ένωση εντείνει τις προσπάθειές της για την επίτευξη συναίνεσης, στα σχετικά περιφερειακά και διεθνή φόρα (παραδείγματος χάριν ΟΗΕ και ΟΑΣΕ) και μεταξύ των κρατών που πλήττονται, επί των αρχών και μέτρων που εκτίθενται στο άρθρο 3 και επί αυτών που εκτίθενται στα άρθρα 4 και 5 ως βάσης για περιφερειακές ή/και βαθμιαίες προσεγγίσεις στο πρόβλημα και, όπου χρειάζεται, σφαιρικά διεθνή μέσα για τα φορητά όπλα.

#### Άρθρο 3

Κατά την επιδίωξη των στόχων που αναφέρονται στο άρθρο 1, η Ένωση στοχεύει στην επίτευξη συναίνεσης στα σχετικά διεθνή φόρα και στα κατάλληλα περιφερειακά πλαίσια για την υλοποίηση των ακόλουθων αρχών και μέτρων προς πρόληψη περαιτέρω αποσταθεροποιητικής συσσώρευσης φορητών όπλων:

- α) δέσμευση εκ μέρους όλων των χωρών να εισάγουν και να κατέχουν φορητά όπλα μόνον για την κάλυψη των θεμιτών αναγκών τους ασφαλείας, σε επίπεδο ανάλογο προς τις θεμιτές τους απαιτήσεις αυτοάμυνας και ασφαλείας, συμπεριλαμβανομένης της ικανότητός τους να συμμετέχουν σε ειρηνευτικές επιχειρήσεις των Ηνωμένων Εθνών·
- β) δέσμευση από μέρους των χωρών εξαγωγής να προμηθεύουν φορητά όπλα μόνον σε κυβερνήσεις (είτε απευθείας είτε μέσω δεόντως εξουσιοδοτημένων οντοτήτων που επιτρέπεται να προμηθεύουν όπλα για λογαριασμό τους) σύμφωνα με τα κατάλληλα διεθνή και περιφερειακά περιοριστικά κριτήρια όσον αφορά την εξαγωγή όπλων, όπως προβλέπεται ιδίως από τον κώδικα συμπεριφοράς της Ευρωπαϊκής Ένωσης, συμπεριλαμβανομένων επισήμως εγκεκριμένων πιστοποιητικών τελικής χρήσης ή, όπου χρειάζεται, άλλων σχετικών πληροφοριών για την τελική χρήση·
- γ) δέσμευση από μέρους όλων των χωρών να παράγουν φορητά όπλα μόνον για τις ανάγκες που αναφέρονται στο σημείο α) ή για τις εξαγωγές που αναφέρονται στο σημείο β)·

(<sup>1</sup>) ΕΕ L 9 της 15.1.1999, σ. 1.

- δ) προκειμένου να διασφαλίζονται ο έλεγχος, η καθιέρωση και τήρηση εθνικών μητρώων όπλων τα οποία κατέχουν νομίμως οι αρχές της χώρας και η θέσπιση περιοριστικής εθνικής νομοθεσίας όσον αφορά τα φορητά όπλα, συμπεριλαμβανομένων ποινικών κυρώσεων και ουσιαστικού διοικητικού ελέγχου·
- ε) θέσπιση μέτρων οικοδόμησης εμπιστοσύνης, συμπεριλαμβανομένων μέτρων για την προώθηση αυξημένης διαφάνειας και ανοιγματος, μέσω περιφερειακών μητρώων για τα φορητά όπλα και τακτικών ανταλλαγών διαθέσιμων πληροφοριών περί εξαγωγών, εισαγωγών, παραγωγής και κατοχής φορητών όπλων και περί εθνικών νομοθεσιών για όπλα, και μέσω διαβουλεύσεων μεταξύ των σχετικών μερών για τις ανταλλασσόμενες πληροφορίες·
- στ) δέσμευση της καταπολέμησης της λαθροδιακίνησης φορητών όπλων με την εφαρμογή ουσιαστικών εθνικών ελέγχων, όπως αποτελεσματικοί μεθοριακοί και τελωνειακοί μηχανισμοί, περιφερειακή και διεθνής συνεργασία και αυξημένη ανταλλαγή πληροφοριών·
- ζ) δέσμευση να αντιστέκονται και να αντιστρέφουν τις «κουλτούρες της βίας», εντείνοντας τη συμμετοχή του κοινού μέσω προγραμμάτων δημόσιας εκπαίδευσης και ευαισθητοποίησης.

#### Άρθρο 4

Κατά την επιδίωξη των στόχων που αναφέρονται στο άρθρο 1, η Ένωση στοχεύει στην επίτευξη συναίνεσης στα σχετικά διεθνή φόρα και στα κατάλληλα περιφερειακά πλαίσια για την υλοποίηση των ακόλουθων αρχών και μέτρων προς μείωση των υφιστάμενων συσσωρεύσεων φορητών όπλων και των πυρομαχικών τους:

- α) την παροχή συνδρομής, όπως ενδεικνύται, σε χώρες οι οποίες ζητούν υποστήριξη για τον έλεγχο ή την εξάλειψη πλεονασματικών φορητών όπλων και των πυρομαχικών τους στην επικράτεια τους, ιδίως εάν αυτό μπορεί να συμβάλει στην πρόληψη ένοπλης σύρραξης ή σε καταστάσεις που ακολουθούν σύγκρουση·
- β) την προώθηση μέτρων οικοδόμησης εμπιστοσύνης και κινητρών για την ενθάρρυνση της εκούσιας παράδοσης πλεονασματικών ή παρανόμως κατεχομένων φορητών όπλων και των πυρομαχικών τους, την αποστράτευση των αγωνιστών και τη συνακόλουθη αποκατάσταση και επανένταξη τους, μέτρων τα οποία θα περιλαμβάνουν συμμόρφωση προς ειρηνευτικές συμφωνίες και συμφωνίες ελέγχου των εξοπλισμών υπό επίβλεψη, συνδυασμένη ή από τρίτο μέρος, σεβασμό των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και του ανθρωπιστικού δικαίου, προστασία του κράτους δικαίου, ιδίως όσον αφορά την προσωπική ασφάλεια των πρώην αγωνιστών και την αμνηστία για την κατοχή φορητών όπλων, καθώς και σχέδια ανάπτυξης σε επίπεδο κοινοτήτων και άλλα οικονομικά και κοινωνικά κίνητρα·
- γ) την ουσιαστική εξάλειψη των πλεονασματικών φορητών όπλων, συμπεριλαμβανομένης της ασφαλούς αποθήκευσης καθώς και της ταχείας και ουσιαστικής καταστροφής των όπλων αυτών και των πυρομαχικών τους, κατά προτίμηση υπό διεθνή εποπτεία·
- δ) την παροχή συνδρομής μέσω των κατάλληλων διεθνών οργανώσεων, προγραμμάτων και φορέων καθώς και περιφερειακών διακανονισμών.

#### Άρθρο 5

Τα κράτη μέλη προωθούν, όπως ενδεικνύται, στα πλαίσια της επίλυσης ενόπλων συγκρούσεων:

- α) την ενσωμάτωση διατάξεων σχετικά με την αποστράτευση, την εξάλειψη των πλεονασματικών όπλων και των πυρομαχικών τους και την ένταξη των πρώην αγωνιστών σε συμφωνίες ειρήνης μεταξύ των μερών της σύγκρουσης, σε εντολές επιχειρήσεων υποστήριξης της ειρήνης ή άλλων σχετικών αποστολών προς στήριξη ειρηνευτικού διακανονισμού·
- β) την εξέταση της δυνατότητας πρόβλεψης των αναγκαίων μέτρων για τη διασφάλιση της αφαίρεσης των φορητών όπλων και των πυρομαχικών τους από το Συμβούλιο Ασφαλείας των Ηνωμένων Εθνών, στα πλαίσια της αποστράτευσης, σε περίπτωση κατά την οποία η χώρα ή τα ενδιαφερόμενα μέρη δεν είναι σε θέση να συμμορφωθούν με τις σχετικές υποχρεώσεις.

#### ΤΙΤΛΟΣ II

### Συμβολή της Ένωσης σε ειδικές δράσεις

#### Άρθρο 6

1. Η Ένωση παρέχει χρηματοδοτική και τεχνική συνδρομή σε προγράμματα και σχέδια που συνιστούν άμεση και αναγνωρίσιμη συνδρομή στις αρχές και τα μέτρα που αναφέρονται στον τίτλο I, συμπεριλαμβανομένων σχετικών προγραμμάτων ή σχεδίων που διεξάγονται από τα Ηνωμένα Έθνη, τη Διεθνή Επιτροπή του Ερυθρού Σταυρού, άλλες διεθνείς οργανώσεις και περιφερειακούς διακανονισμούς και ΜΚΟ. Τα σχέδια αυτά θα μπορούσαν να περιλαμβάνουν, μεταξύ άλλων, τη συλλογή όπλων, τη μεταρρύθμιση του τομέα ασφάλειας και προγράμματα αποστράτευσης και επανένταξης καθώς και ειδικά προγράμματα παροχής βοήθειας στα θύματα.

2. Κατά την παροχή της συνδρομής αυτής, η Ένωση λαμβάνει υπόψη ιδίως τις δεσμεύσεις που αναλαμβάνει ο παραλήπτης να συμμορφώνεται με τις αρχές που αναφέρονται στο άρθρο 3, κατά πόσον σέβεται τα ανθρωπίνια δικαιώματα, κατά πόσον ο παραλήπτης συμμορφώνεται με το διεθνές ανθρωπιστικό δίκαιο και το βαθμό προστασίας του κράτους δικαίου, καθώς και την τήρηση των διεθνών του δεσμεύσεων, ιδίως όσον αφορά τις υφιστάμενες ειρηνευτικές συνθήκες και τις διεθνείς συμφωνίες ελέγχου των εξοπλισμών.

#### Άρθρο 7

1. Το Συμβούλιο αποφασίζει σχετικά με:
- τη χορήγηση της χρηματοδοτικής και τεχνικής συνεισφοράς που αναφέρεται στο άρθρο 6,
  - τις προτεραιότητες της χρησιμοποίησης των πόρων αυτών,
  - τους όρους εφαρμογής ειδικών δράσεων της Ένωσης, συμπεριλαμβανομένης της δυνατότητας διορισμού, σε ορισμένες περιπτώσεις, προσώπου υπευθύνου για την εφαρμογή τους.
2. Το Συμβούλιο αποφασίζει όσον αφορά την αρχή, τις ρυθμίσεις και τη χρηματοδότηση των σχεδίων αυτών βάσει συγκεκριμένων και ορθώς κοστολογημένων προτάσεων σχεδίων καθώς και, κατά περίπτωση, με την επιφύλαξη των διμερών συνεισφορών των κρατών μελών και ενεργειών της Κοινότητας.

3. Η Προεδρία, σύμφωνα με τους όρους του άρθρου 18 παράγραφος 2 της συνθήκης:

- μεριμνά για τη διασύνδεση με τα Ηνωμένα Έθνη και οιαδήποτε άλλη αρμόδια ενδιαφερόμενη οργάνωση,
- προβαίνει, με περιφερειακούς διακανονισμούς και τρίτες χώρες, στις απαιτούμενες επαφές για την υλοποίηση των ειδικών δράσεων της Ένωσης.

Η Προεδρία ενημερώνει το Συμβούλιο.

#### Άρθρο 8

Το Συμβούλιο λαμβάνει υπό σημείωση ότι η Επιτροπή προτίθεται να κατευθύνει τη δράση της προς επίτευξη των στόχων και των προτεραιοτήτων της παρούσας δράσης, ενδεχομένως με κατάλληλα κοινοτικά μέτρα.

#### Άρθρο 9

1. Το Συμβούλιο και η Επιτροπή είναι υπεύθυνοι για τη διασφάλιση της συνοχής των δραστηριοτήτων της Ένωσης στον τομέα των φορητών όπλων, ιδίως όσον αφορά τις αναπτυξιακές της πολιτικές. Προς τούτο, τα κράτη μέλη και η Επιτροπή υποβάλλουν οιαδήποτε σχετική πληροφορία στις αρμόδιες ομάδες και επιτροπές του Συμβουλίου. Το Συμβούλιο και η Επιτροπή μεριμνούν για την υλοποίηση των αντιστοιχών δράσεών τους, στα πλαίσια των αντιστοιχών εξουσιών τους.

2. Τα κράτη μέλη επιδιώκουν επίσης να εντείνουν την αποτελεσματικότητα των εθνικών τους δράσεων στον τομέα των φορητών

όπλων. Στο μέτρο του δυνατού, οι αναλαμβανόμενες δράσεις δυνάμει του άρθρου 6 συντονίζονται με τις δράσεις των κρατών μελών και της Κοινότητας.

#### Άρθρο 10

Η κοινή δράση 1999/34/ΚΕΠΠΑ καταργείται.

#### Άρθρο 11

Το Συμβούλιο προβαίνει κάθε έτος σε ανασκόπηση των δράσεων που αναλαμβάνονται στο πλαίσιο της παρούσας κοινής δράσης.

#### Άρθρο 12

Η παρούσα κοινή δράση αρχίζει να ισχύει την ημερομηνία της υιοθέτησής της.

#### Άρθρο 13

Η παρούσα κοινή δράση δημοσιεύεται στην Επίσημη Εφημερίδα.

Βρυξέλλες, 12 Ιουλίου 2002.

Για το Συμβούλιο

Ο Πρόεδρος

T. PEDERSEN

## ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

Η κοινή δράση εφαρμόζεται στις ακόλουθες κατηγορίες όπλων, χωρίς όμως να προδικάζει οποιονδήποτε μελλοντικό ορισμό των φορητών όπλων και του ελαφρού οπλισμού που θα συμφωνηθεί διεθνώς. Οι κατηγορίες αυτές μπορούν να αποτελούν αντικείμενο περαιτέρω διευκρινίσεων και να αναθεωρούνται υπό το πρίσμα οποιουδήποτε τέτοιου μελλοντικού ορισμού που θα συμφωνηθεί διεθνώς.

- α) Φορητά όπλα και εξαρτήματα ειδικά σχεδιασμένα για στρατιωτική χρήση:
- πολυβόλα (συμπεριλαμβανομένων βαρέων πολυβόλων),
  - αυτόματες αραβίδες, συμπεριλαμβανομένων υποπολυβόλων,
  - τυφέκια αυτομάτου βολής,
  - ημιαυτόματα τυφέκια, αν έχουν σχεδιασθεί ή/και κυκλοφορούν ως όπλα των ενόπλων δυνάμεων,
  - σιγαστήρες.
- β) Φορητός από άνδρα ή από ομάδα ελαφρός οπλισμός:
- πυροβόλα (συμπεριλαμβανομένων αυτομάτων πυροβόλων), οβιδοβόλα και όλμοι διαμέτρηματος μικρότερου των 100 mm,
  - εκτοξευτές σπλοβομβίδων,
  - αντιαρματικός οπλισμός, πυροβόλα άνευ οπισθοδρομήςσως (επωμιζόμενοι εκτοξευτές πυραύλων),
  - αντιαρματικοί πύραυλοι και εκτοξευτές,
  - αντιαεροπορικοί πύραυλοι/φορητά συστήματα αντιαεροπορικής άμυνας (MANPADS).
-